

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Indenfor Handelsstanden har der i en Aarrække været arbejdet paa ad frivillig Vej at gennemføre Lukning af Butikker og Udsalgssteder Kl. 8 Aften, for at saavel Principaler som Medhjælpere derigennem kunne opnaa Forkortelse af deres Arbejdstid. Dennes Indskrænkning — uden at der heraf følger noget Næringstab — vil selvfølgelig være et betydeligt Gode for alle i Detailhandelen beskæftigede Personer, som tidligere have været bundne til Butikken indtil en sen Aftentime til Ulempe ikke blot for Principaler og ældre Medhjælpere, der afskæres fra at tilbringe Aftenen i deres Families Kred, men ogsaa navnlig for de unge Medhjælpere, hvis Arbejdstid herved bliver uforholdsmæssig lang, medens den korte Fritid falder paa et alt for sildigt Tidspunkt af Døgnet, saaledes at der hverken kan gives dem Lejlighed til Rekreation eller Uddannelse.

Erfaringen har imidlertid vist, at Handelsstanden ikke vil kunne henvises til ad Frivillighedens Vej at søge Arbejdstiden indskrænket. Under det stærke Tryk af den fri Konkurrence vil der altid være nogle, som fristes til at bryde en Aftale om tidlig Lukning, hvilket da snart fører til, at det store Flertal følger Eksemplet. Der er derfor gentagende fra Handelsstandens Side overfor Regering og Rigsdag fremsat Krav om Beskyttelse mod for lang Arbejdstid gennem Lovregler, som tvinge *alle* Handlende til Lukning af Butikker Kl. 8 Aften og derved sikre *alle* den Fritid, som ikke paa anden betryggende Maade kan opnaas. Det systematiske Arbejde for denne Sag er paabegyndt af Detailhandlersocietetet i København, hvis Forretningsudvalg har foranstaltet Afstemninger om Spørgsmaalet blandt Københavns og Frederiksbergs Handlende. Der er forelagt 9,636 Handlende det Spørgsmaal, hvorvidt vedkommende ønsker Lovbestemmelser om tvungen Lukning Kl. 8 hver Mandag, Tirsdag, Onsdag og Torsdag Aften; heraf have 7,397 (82½ pCt.) stemt „ja“; 1,566 (17½ pCt.) stemte „nej“, medens 673 ikke have stemt. Med Hensyn til Afstemningens Enkeltheder henvises iøvrigt til den som *Bilag A.* aftrykte Redegørelse fra Detailhandlersocietetet.

Indenrigsministeriet har derefter fra en Række Organisationer af Arbejdsgivere

og Arbejdere indenfor Handelens, Industriens og Haandværkets Omraade samt fra „De samvirkende danske Landboforeninger“ indhentet Betænkninger over Sagen (jfr. Rigsdagstidenden for 1905—06, Folket. Forhdl. Sp. 2701—02); en Sammenstilling af de herved fremkomne Udtalelser og Forslag er aftrykt som *Bilag B.*, hvortil man skal henvise. Det fremgaar af det foreliggende Materiale, at der saavel i Københavns Detailhandlerstand som ogsaa indenfor Provinshandelsstanden i Byerne og paa Landet er overvejende og stedse stigende Stemning for den tvungne Butikslukning Kl. 8 Aften, samt at der ikke af Hensyn til Industriens, Haandværkets eller Landbrugets Interesser er fremført nogen principiel Indvending mod denne Foranstaltnings Gennemførelse. — Kun indenfor et enkelt Handelsfag, nemlig Cigarhandelen, er der rejst overvejende Modstand mod Lukningen Kl. 8, der formenes at ville virke til Skade, navnlig for Indehaverne af mindre Forretninger.

Om end det nu maa erkendes, at Lukning Kl. 8 for Cigarbutikkernes Vedkommende maaske i særlig Grad vil medføre Forandring i de tilvante Forhold, har man dog ikke kunnet finde tilstrækkelig Grund til at undtage dette Handelsfag fra Lovens Bestemmelser. — Det tør vistnok i det hele forudsættes, at det købende Publikum ret hurtigt vil vænne sig til at indkøbe Varerne inden den fastsatte Lukketid, saaledes at Lukningen Kl. 8 formentlig i det væsentlige hverken vil foranledige Ulæmpe for Forbrugerne eller Nedgang i de Handlendes Omsætning.

Det har været under Overvejelse at indskrænke Lovforslagets Paabud om tvungen Butikslukning til kun at gælde en vis Del af Aaret, navnlig Vinterhalvaaret, men da saaledes, at der aabnedes Adgang til paa Forslag af en Kommunalbestyrelse ved en af Ministeriet godkendt Vedtægt at fastsætte, at Lovens Regler skulde finde Anvendelse for den paagældende Kommune ogsaa i Sommerhalvaaret fra 1. April til 30. September. Ved den i *Norge* gældende Lov af 31. Maj 1900 om Lukningstid for Udsalgssteder er det saaledes i det hele overladt Kommunestyret ved Vedtægt med Stadfæstelse af Kongen at fastsætte Lukningstid for Udsalgssteder i Kommunen,